

Tech-branchens superstars:

Danmark kan udfordre Silicon Valley

Der er opbrud på den globale tech-scene. Investorerne er blevet dristige og sultne, og Danmark har lige nu det hurtigst voksende startup-miljø i Norden. Det giver os en historisk mulighed, erklærer en række globale supertech-iværksættere. Men kun hvis rammevilkårene ændres.

MARIANNE K. SCHACHT
mak@mm.dk
twitter.com/makschacht

JENS JØRGEN MADSEN
jjm@mm.dk
@JensJorgeMadsen

VÆKST

“V i taler om et window of opportunity. Det er lige nu, det sker. Danske tech-virksomheder blander sig for alvor med de helt store. Scenen er fordoblet siden sidste år, og samtidig flyver nogle af de tungeste venturekapitalister til København i tiltro til, at de kan gøre gode forretninger her.”

Stjerne-iværksætteren David Helgason, der står bag Unity Technologies med mere end 1.000 ansatte i 20 lande og med en markedsværdi på over en milliard dollar, er ikke i tvivl: Hvis Danmark udformede en ambitiøs vækststrategi for startups, ændrede på fem centrale rammevilkår – særligt skattevilkårene – og dernæst meldte klart ud til omverdenen, så kunne vi udfordre Silicon Valley.

“Det er det helt rigtige tidspunkt. Der er momentum lige nu,” siger han.

Og Helgason står ikke alene. Mandag Morgen har talt med mere end et dusin af den danske tech-branches superstars, heriblandt topcheferne for unicorn-aspiranterne Trustpilot

og Tradeshift samt en række af dem, der spås at blive de næste unicorns – dvs. virksomheder med en værdi på mere end en milliard dollar. Alle tilkendegiver de en tro på, at vi kan blive en førende tech-nation. Men det kræver, at politikerne gør det mere attraktivt at investere direkte i Danmark.

“Danmark er et super attraktivt sted at investere. Det gælder især, hvis man sidder i udlandet. Vi har mange kvaliteter, men det gælder bare ikke, hvis man er investor bosiddende i Danmark,” siger Jesper Jarlbæk, formand for DanBan, Danish Business Angels.

Han erklærer sig derfor enig med David Helgason, der efterlyser politisk vilje til at ændre rammevilkårene, så den historiske mulighed ikke fordufter.

Fra lukket fest til åbent hus

Det lignede ellers mest af alt en lukket fest, da en lille håndfuld af de mest visionære fra den danske tech-branch samledes for første gang for et par år siden. Siden er det gået stærkt. Festeren er blevet til en ugelang event med en international konference som flagskibet udadtil, og Danmark har nu den hurtigst voksende tech-scene i Norden.

Da hele branchen tirsdag i sidste uge var samlet i Operaen til årets TECHBBQ-konference i København, var der da også highfives og en optimisme som aldrig før. Flere end 2.000 deltagere, mængder af pitches og præsentationer fra spirende startups og 29 af verdens mest indflydelsesrige tech-investorer og venture-selskaber – heriblandt Y Combinator, der af erhvervsmagasinet Fortune er udnævnt til verdens mest magtfulde accelerator for startups – erklærede sig alle klar med risikovillig kapital.

Men der var også et tilløb af disruptions-truede virksomheder fra den gamle garde som Danske Bank, Mærsk m.fl., som har erkendt, at de er nødt til at samarbejde med de unge smarte iværksættere, hvis de ikke skal blive overhalet indenom. Det blev yderligere understreget af, at Mærsk var hovedsponsor for årets event.

“Det nye er, at tyngdekraften i Silicon Valley er begyndt at svækkes,” siger David Helgason med henvisning til verdens it- og tech-navle på den amerikanske vestkyst, der indtil nu har haft en nærmest mytologisk tiltrækningskraft, som har betydet, at alle, der betragtede sig som en del af den digitale fremtid, blev opslugt af epicentret.

Men situationen er ved at ændre sig mærkbart, mener grundlæggeren af Unity-konferencen. Årsagerne er flere: Først og fremmest er Silicon Valley-investorerne blevet mere villige til at investere i udlandet, og dermed er der mere kapital tilgængelig andre steder i verden, herunder i Danmark. En medvirkende årsag hertil er den høje virksomhedsskat i USA.

JEPPE RINDOM
CEO OG GRUNDLÆGGER, PLEO – TIDL. BL.A. TRADESHIFT

“Regeringens vækstplan og 2025-planen er et uambitiøst quickfix i forhold til iværksættere, startups og tech-virksomheder i Danmark. Eksempelvis forslaget om tre års skattefrihed for profitable iværksættere – det giver absolut ingen mening, fordi det ikke hjælper iværksættertalenter til at tage risici, mens vi, der påtager os en produktisiko og genererer arbejdspladser, ikke får støtte. Problemet er, at regeringen ikke har involveret os, der har viden. Og så er den måde, de har sat vækstfonden op på, helt forkert.”

JESPER JARLBÆK
Formand for Danish Business Angels

“Danmark har Europas mest investorfjendske skatteregime. Beskatningsniveauet på kapitalindkomst er helt ude af trit med selv vores nordiske nabolande og overstiger langt OECD-normen. Derudover er investorer i bl.a. Storbritannien og Sverige begunstiget langt bedre.”
“Hvad angår aktieoptioner, er regeringens udspil ren symbolpolitik. Viljen til reelt at matche andre lande er ikke til stede på Christiansborg. Og ordningen med matching-fonde fra EIF og Vækstfonden er for lille, elitær og bi-drager ikke til at gøre investeringer i opstartsvirksomheder til en folkesag.”

“Det betyder, at det faktisk er billigere for dem at købe virksomheder alle andre steder end lige netop i USA,” siger David Helgason, der understreger, at den tunge kapital har været afgørende, når man skulle booste de såkaldte Silicon Valley-forretningsmodeller op.

“Men det handler også om at få adgang til laget af mellemledere, der er dybt erfarne inden for vækst. Det vil sige salgsschefer, der eksempelvis tre gange i træk har løftet en virksomhed fra 20 sælgere til 200 sælgere. Den slags findes kun i Silicon Valley. Du kan simpelthen ikke finde dem andre steder. Der har du så til gengæld 50 af dem,” siger han og tilføjer, at man i Europa og kloden rundt omsider er begyndt at forstå mekanismen i de nye forretningsmodeller – den særlige playbook for, hvordan man laver business i tech-verdenen.

“Og derfor er Silicon Valley-investorer begyndt at blive mere dristige med at investere i udlandet,” siger David Helgason.

Ønskes: visionær startup-plan

Konsekvensen er da også til at tage og føle på. I København er der etableret en række startup-klynger som f.eks. Founders House og Startup Village CPH, hvoraf sidstnævnte huser mere end 500 mennesker fordelt på 50 selskaber. Derudover har startup-scenen fundet sammen i branchenetværket [#CPHFTW – Copenhagen, For The Win](#), der samler den voksende københavnske tech-scene.

Samtidig formår de dygtigste startups i klassen at tiltrække kapital som aldrig før. Danske Trustpilot og Tradeshift har de seneste år rejst henholdsvis 500 og 400 mio. kr., og begge kom i 2015 på den årlige Unicorn-liste over startups med potentiale til at nå en markedsværdi på over 1 mia. dollar. Helgasons Unity Technologies fik til sammenligning tilført 1,2 mia. kr. i juli i år.

Hvor der i begyndelsen af 00'erne blot var tre tech-virksomheder på tværs af hele Europa, der blev solgt eller vurderet til mere end 1 mia. dollar, var der alene sidste år 11 europæiske startups i den størrelsesorden. Samtidig konstaterede venture-fonden Creandum, at ni pct. af klodens unicorns nu kommer fra de nordiske lande – heriblandt Skype, Spotify, Supercell, Klarna, MySQL, TAT, Mojang, Zendecks, Just Eat, King og så altså Unity Technologies.

“Det lyder jo umiddelbart rigtig godt. Men hvis Danmark for alvor vil disrupte hele innovationsområdet og alt iværksætteri, så skal man faktisk være langt mere aggressive,” siger David Helgason.

Han efterlyser derfor en visionær national plan for startup-Danmark og nævner samtidig fem punkter, hvor der skal sættes ind, hvis vi skal rykke op i superligaen:

- * Afskaf iværksætterskatten og indfør konkurrencedygtige skattevilkår for *business angels*. Fra 42 pct. beskatning til 28 pct. – som i England.
- * Ingen skattebyrde ved tildelingen af aktieoptioner.
- * Verdens fedeste visumprogram for iværksættere med genetablering af greencard-ordningen og relancering af fast-track-ordningen.
- * Nationale programmer for matching-fonde.
- * Stop for negative kampanjer mod udlændinge.

“Vi har nu vist, at man godt kan lave virksomhed fra Danmark. Der er samtidig et stort vækstlag af tech-startups, men der mangler lige det sidste, for at Danmark bliver rigtig interessant,” siger David Helgason.

Konkurrerer mod resten af verden

I den forbindelse peger han på, at de medarbejdere, som Unity Technologies og andre tech-virksomheder jagter, er så eftertragtede og dygtige specialister, at de kan vælge og vrage mellem job over hele verden og gerne flytter rundt.

“Derfor er vi nødt til at forbedre vilkårene,” siger han og gennemgår de fem punkter, hvor rammevilkårene halter:

Som det første peger han på, at skattevilkårene for *business angels* bør ændres.

“I England har man jo indført skatterabat-ter for at kompensere for den øgede risiko, som investorerne tager, når de investerer i startups. Samtidig bør vi se på beskatningen af kapitalindkomsten for private, som i England er 28 pct., mens den er 42 pct. i Danmark.”

Helgason kalder det desuden u hensigtsmæssigt, at aktieoptioner bliver beskattet på tildelingstidspunktet frem for på det tidspunkt, hvor man eventuelt hjemtager en ge-

vinst.

“Hvis man gerne vil tiltrække de rigtige medarbejdere og sikre mere kapital til startups og nye vækst-selskaber, så er man nødt til at lave om på det. Skatterabatterne i England sikrer langt større risikovillighed,” siger han.

For det tredje bør Danmark gøre det lettere for virksomheder at tiltrække de højtspecialiserede og veluddannede udlændinge. F.eks. ved at genetablere greencard-ordningen og relancere fast-track-ordningen, som betyder, at når først man som virksomhed er godkendt til at ansætte udlændinge, så kan de flyves ind til jobsamtaler efter behov.

“Så kan vi være i gang næste dag, hvis det skal være. Det er jo genialt. I USA tager det tre til seks måneder at få en udlænding. Fast-track-ordningen er fuldstændig guld, men vi skal have den udvidet, så vi kan få alle de medarbejdere, vi har brug for.”

Som det fjerde nævner han etableringen af nationale programmer for matching-fonde, der gør det mere attraktivt for *business angel*-investorer at sætte deres penge i danske virksomheder.

“Danmark kunne rykke yderligere, hvis man fik et nationalt program for matching-fonde til udvalgte startups.”

Endelig er David Helgason optaget af den generelle tone i den hjemlige debat om udlændinge og de mange stramninger af udlændingelovgivningen.

“Vi har haft folk i USA, som direkte har fravalgt os på grund af omtalen i de amerikanske medier. Jeg ved ikke, om man i Danmark er klar over, hvor stor en rolle det spiller.”

Tech-kredse utilfredse med debatten

David Helgason tilføjer, at det er en række af flere forskellige faktorer, der er med til at skabe det negative billede: bl.a. mediehistorierne om de danske anti-flygtningeannoncer i Mellemøsten og om konfiskering af asylansøgere smykker og værdier, de mange lovstramninger samt fagforeningernes tidligere advarsler mod østarbejdere. I en globaliseret og digitaliseret verden spreder den slags sig lynhurtigt.

“Alle, der er bare en smule internationalt orienteret, og som kunne finde på at bo i Danmark, har faktisk på et eller andet tidspunkt læst, at der er en negativitet over for udlæn-

PETER MÜHLMANN
Stifter og CEO, Trustpilot

“I en startup har man ofte brug for at hente folk ind fra hele verden. Hos os har vi medarbejdere fra 40 nationaliteter alene i København. Men der er brug for at gøre det lettere for den internationale talentmasse at komme til Danmark og arbejde. Det er en alt for kompliceret proces i dag, særligt hvis man ikke kommer fra EU.”
“Desværre mangler vi folk i Danmark, der har erfaring med at drive en virksomhed fra startup til scaleup. Altså være med helt fra starten og finde en skalerbar forretningsmodel.”

TINE THYGESEN
Medstifter og bestyrelsesmedlem i Founders House

“2025-planen er for de store virksomheder – den er ikke skrevet for at hjælpe nye frem. Der er et forkølet forslag om angel-investeringer og så nogle tiltag, der er helt misforståede i forhold til vores type virksomheder. Der skal mere til, hvis vi skal rykke. Det skal være attraktivt at lønne og motivere med medarbejderaktier. Derudover er der behov for et stort fradrag for at investere i uoterede virksomheder – 25 mio. kr. per person per år og ingen restriktioner. Endelig har vi brug for et bredt startup-visum, så startups uden besværligheder kan få udenlandsk arbejdskraft ind i landet.”

dinge i Danmark. Og uanset om det så er rigtigt eller ej, så spiller det ind på deres valg. De føler et ubehag ved at blive associeret med den slags værdier,” fremfører han.

Spørger man videre blandt de øvrige globale supertech-iværksættere med danske rødder, er de alle enige i, at Folketinget og regeringen bør vågne op. Vilkårene for tech-branchen skal ændres, så Danmark kan tiltrække de afgørende udenlandske investorer, fastholde talentmassen og samtidig skabe nye arbejdspladser. *Se figur.*

Peter Mühlmann, CEO og grundlægger af forbrugervalideringssitet Trustpilot.com, der har 500 ansatte i flere end 40 lande, siger:

“Vi skal have en skattelovgivning, der gør det mere attraktivt at bruge medarbejderaktier som aflønning. Det betyder, at man som iværksætter skal rejse færre penge til ‘almindelig løn’. Men det betyder også, at mange medarbejdere i startups ud over den erfaring, de tilegner sig undervejs, også vil kunne få en smule kapital med sig, når de rejser fra virksomheden, og dermed selv kan blive iværksættere. Dermed vil man kunne få en slags fødekæde af iværksættere,” siger Mühlmann, der påpeger, at der mangler 2.- og 3.-generations-iværksættere i Danmark.

Regeringens plan er dumpet

De danske topchefer og super-iværksættere har noteret sig, at der i regeringens seneste vækststudie “Helhedsplan – for et stærkere Danmark”, som er en del af 2025-planen, der blev lanceret i slutningen af august, indgår forslag, der umiddelbart i overskriftsform lyder lovende i forhold til lavere skat på aktier og kapitalindkomst. Ligesom der i planen bl.a. også tales om tre års skattelempelse for nye iværksættere.

Men det rammer helt skævt og sikrer på ingen måde konkurrencedygtige vilkår, lyder konklusionen fra samtlige iværksættere, business angels og investorer, som Mandag Morgen har talt med.

“2025-planen er dumpet set fra iværksætterside,” konstaterer Jeppe Rindom, tidligere økonomidirektør i Tradeshift og nu CEO og grundlægger af den nye startup-succes Pleo, der tager konkurrencen op med Eurocard og Mastercard om en ny løsning for firmabetalingskort.

Hvem tilbyder de bedste vilkår for tech-startups?

1 Storbritannien

• I grove træk beskatter man kapitalindkomst for private i England med 28 pct. mod 42 pct. i Danmark. Derudover tilbydes en lang række skattelettelser til investorer og virksomheder som f.eks. ‘Entrepreneurs’ Relief, der sænker beskatningen af de første 10 mio. britiske pund, der er tjent på langsigtede aktiver, fra 28 til 10 pct.

• Forskellige aktiebaserede incitamentsprogrammer giver betydelige skattelettelser eller komplet skattefritagelse ved udøvelse af aktieoptioner.

• Behandlingstiden for en ansøgning om arbejdsvisum som ‘entrepreneur’, ‘investor’ eller ‘exceptional talent’ er på blot tre uger og giver en opholdstilladelse på mellem 3 og 5½ år.

2 Tyskland

• Betydelige skatterabatter ved udnyttelse af medarbejderaktieoptioner under visse forhold.

• INVEST-legendet giver en angel investor et beløb svarende til 20 pct. af investeringen, hvis denne har investeret et beløb af en vis størrelse i en lille, innovativ virksomhed.

• Skatteincitamentet for miljøvenlige og bæredygtige investeringer.

• Tyskland er en del af EU’s Blue Card-ordning, som har hurtig behandlingstid og giver højtuddannede op til 4 års ophold med mulighed for permanent opholdstilladelse.

3 USA

• Investorer kan få komplet skattefritagelse på salg af aktier i små virksomheder, så længe de har holdt dem i mindst fem år.

• Profit ved udøvelse af aktieoptioner beskattes som ‘Alternative Minimum Tax’, som har tårnhøjt bundfradrag: de første 53.900 dollar er skattefrie for en enlig, mens det for et ægtepar er 83.800 dollar.

4 Israel

• Omfattende skatteincitamentet for både kapitalinvesteringer og industriel forskning og udvikling.

• Eksportindustri- og virksomheder kan få sænket deres selskabsskat til mellem 9 og 16 pct.

• Legater uddeles til virksomheder, der investerer i at udvide medarbejderekaren.

• Et almindeligt arbejdsvisum varer i op til 1 år ad gangen med mulighed for forlængelse, og det tager ca. 12 uger at få svar på sin ansøgning.

TEKST OG RESEARCH — Jakob Stræde.

TORBEN NIELSEN
Medstifter af Healthspaq og senior vice president of product & strategy

“Brug og indhent eksperter og forretningsfolk fra udlandet, som har ‘been there, done that’ til at hjælpe de nordiske startups med forretningsmodeller, netværk, bestyrelsesroller, markedsindsigt osv. Det er en outside-in-model, som vil booste det lokale miljø.” “Udbyg alumnerne på danske universiteter og skab et tættere netværk med alumner bosiddende i udlandet. Skab også et attraktivt miljø for internationale studerende og højtuddannede, så de har lyst til at flytte hertil for at skabe en succesfuld erhvervskarriere.”

CHRISTOFFER H. MALLING, managing director, #CPHFTW

“Norden skaber flere unicorns og har flere og større exits i forhold til indbyggertal end noget andet sted i verden. Superiværksættere og investorer bliver i regionen og skaber mere vækst ved at gentage deres succes og hjælpe nye på vej. Men der mangler forståelse og ordentlige rammevilkår fra myndighedernes side. Lidt er ikke nok. Vi er i en international konkurrence om kapital, talent, virksomheder og opmærksomhed. Vi er nødt til at være verdensmestre på ét og gerne flere punkter.”

Han peger bl.a. på regeringens forslag om skattelettelse for nye iværksættere, som slet ikke hjælper:

“Her er papegøjen altså drattet af pinden, Lars Løkke,” erklærer han og forklarer: “It-iværksættere har store udviklingsomkostninger i begyndelsen, og ambitiøse og skalerbare it-projekter genererer meget sjældent overskud de første år. Så forslaget hjælper overhovedet ikke.”

Jeppe Rindom undrer sig samtidig over, hvorfor man til gengæld ikke gør op med iværksætterskatten, hvor man både beskatter selskabets overskud og samtidig også pålægger investorer, der har mindre end 10 pct.'s ejerskab, en beskatning ved udbyttebetalinger.

“Det er altså en dobbeltbeskatning, som 2025-planen ikke ændrer på, og som stiller os ringere end andre lande,” siger Jeppe Rindom.

Dårligt image bekymrer

Daniel Hjorth fra Linneus University i Sverige, nu tilknyttet som professor i iværksætterforskning på CBS i København og akademisk direktør for CBS's *The Entrepreneurship Platform*, vurderer, at der umiddelbart er for mange kulturelle, sociale, juridiske og skattemæssige forskelle til, at Danmark kan gøre sig håb om at blive et nyt Silicon Valley.

Men omvendt er der også særlige karakteristika ved de skandinaviske samfund, som gør, at vi godt kan måle os internationalt. Ifølge Global Entrepreneurship Index 2016 er Danmark lige nu det bedste iværksætterland i Europa og fjerdebedst på verdensplan, lige efter USA, Canada og Australien.

Danmark scorer højt på selve indstillingen til at skabe nyt, på evnen til at bruge ny teknologi og på opfindelse af nye produkter.

“Danmarks styrke ligger i, at I har en stor kreativ klasse samt et åbent, tolerant og transparent samfund, som samtidig er kulturelt rigt og intellektuelt stimulerende. Men netop alt det, som har været jeres styrke, er I desværre ved at sætte over styr. Danmark som brand har lidt alvorlig skade, og det er der brug for at rette op på,” siger Daniel Hjorth med henvisning til David Helgasons kritik af tonen over for udlændinge.

CBS-professoren er enig i, at der naturlig-

Troels Lund om kritik:

“Det vælter hertil med turister.”

INTERVIEW

Regeringens vækststudspil og 2025-planen er slet ikke tilstrækkeligt, hvis Danmark skal udnytte det momentum, som tech-branchen har lige nu.

Sådan lyder kritikken fra den danske tech-branch, der peger på, at lande som England og Tyskland stadig vil være langt mere attraktive på grund af bl.a. væsentligt bedre skatteforhold, bedre visumregler, nationale matching-fonde og en helt anden inviterende tone i forhold til udlændinge.

Men kritikken afvises af erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsen (V):

“Regeringens vækststudspil er det mest ambitiøse i nyere danmarkshistorie,” siger han.

Men det løser ingen af de problemer, som den samlede tech-branch påpeger er en hindring for at blive en vindernation?

“Jamen jeg synes, at det er et helt forkert sted at starte. Vi tager jo hånd om en lang række af de udfordringer, vi står over for. Blandt andet har vi et forslag om nedsættelse af aktieindkomstkatten, ligesom vi foreslår et fradrag på de her 650.000 kr. for investeringer i unoterede aktier. Men det er klart, at vi jo ikke har et forslag om, at man skal lave en beskatning på 28 pct. som i England.”

Hvorfor ikke?

“Det gør vi ikke, fordi vi mener, at der er andre ting, der også skal prioriteres: Fastholdelse af produktionsarbejdspladser og afskaffelse af PSO. Og derfor bliver man nødt til at se det her i et samlet billede. Det gør jeg i hvert fald som erhvervs- og vækstminister.”

Ifølge iværksætterne har regeringens forslag reelt ingen betydning. Så når nu man gerne

vil skabe vækst i Danmark, og vi har et miljø af tech-virksomheder med stort potentiale, hvorfor så ikke være lidt mere ambitiøse og sikre bedre rammevilkår?

“Jamen fordi jeg synes, vi gør meget.”

Flere tech-entreprenører fortæller, at de har svært ved at tiltrække udenlandske specialister som følge af dels Danmarks dårlige image i udenlandske medier, dels på grund af forringelserne af fasttrack- og greencard-ordningerne. Hvad siger du til det?

“Det er en præmis, jeg ikke er enig i. Nu kan jeg ikke kommentere på, hvad enkelte medarbejdere siger i bestemte selskaber. Jeg kan bare konstatere, at det ikke er, fordi folk ikke kan lide at komme til Danmark. Det vælter hertil med turister. Vi satte rekord i 2015, og meget tyder på, at vi også gør det i 2016.”

Nu er det ikke turister, det handler om, når der skal skaffes talenter til de danske tech-virksomheder. Det drejer sig om specialister, som kan vælge og vrage, hvor de vil slå sig ned i verden?

“Jamen det er jeg sådan set også helt opmærksom på. Jeg hører også godt, hvad du spørger om. Nu siger jeg bare: Hvis det billede af Danmark skulle være så forfærdeligt, skulle man vel ikke synes, at der var nogen, der ville ofre kræfter på at komme hertil. Tværtimod mener jeg netop, at det er muligt at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Man kan se, der også er højt-kvalificerede danskere, der vender hjem, fordi vi har noget helt unikt at tilbyde med vores samfundsmodel. Så jeg køber ikke den dommedagsprofeti. Men det betyder ikke, at jeg ikke synes, man skal se på, hvordan vi kan blive bedre til at tiltrække talenter. Det er sådan set en opfattelse, jeg er helt enig i. Det er også noget, vi ser på i regeringen.”

vis er brug for at ændre de basale grundvilkår som f.eks. skatteregler, hvis Danmark overhovedet skal kunne konkurrere internationalt, fordi tech-talenterne netop er så globalt orienterede.

“Men spørgsmålet om omverdenens ændrede opfattelse af Danmark fra værende tolerant, åbent og kulturelt rig til nu at lukke sig om sig selv giver anledning til langt større bekymring og kan have meget mere langsigtede

JAKOB SODERBERG, commercial advisor ved Innovation Centre Denmark i Silicon Valley og tidligere medstifter af Arpedio

“Vi skal blive endnu bedre til at tænke stort. Eksport er ikke bare Ørestadsregionen, men kan lige så godt være globalt. Specielt med software-as-a-service-produkter er det underordnet, om kunderne bor i Malmø, Marrakesh eller Malibu.” “Vi kan komme til at stå rigtig stærkt i fremtiden. Vi har dygtige udviklere i Danmark og Norden, og de er stærke til samarbejde, kreative og ikke mindst selvstændigt tænkende, hvilket er vanvittigt værdifuldt. Derudover kan udviklere i Danmark også konkurrere på pris med udviklere i Silicon Valley.”

GERT SYLVEST, CTO og medstifter, Tradeshift

“Der er en voksende bekymring blandt vores internationale medarbejdere over den øgede tendens i Europa og Danmark til at lukke sig om sig selv. Paskontrollen mellem Sverige og Danmark har stor symbolsk og praktisk betydning. Bløde værdier som kultur har stor betydning for folk, som vælger at bosætte sig med deres familie for en længere årrække.” “De danske digitale investorer er konservative, mangler cutting-edge digital erfaring og er for få. Samtidig fokuserer de offentlige investeringer forkert og går for langt i forhold til selv at prøve at eje investeringseksportisen.”

Velkommen til Silicon Njalsgade

I Founders House er der kun plads til de mest ambitiøse tech-iværksættere. Her spirer morgendagens succeser som Realm og Hufsy frem side om side med mere modne selskaber som Vivino og Autobutler. Det tætte netværk til andre tech-atleter er nøglen til hurtig vækst og større succesrate.

MARIANNE K. SCHACHT
mak@mm.dk
twitter.com/makschacht

TECH-IVÆRKSÆTTERI

Robotter kan ikke udtænke originale og innovative løsninger på klodens store udfordringer. Det kan kreative menneskehjerner. Og vi har brug for både innovative løsninger og for jobs til mennesker i fremtiden. Derfor er der god grund til at sikre de bedste rammer og vilkår for skaren af kreative vækstskabere, der både herhjemme og globalt vokser hastigt.

Her er mødepligt til både fredagsbar og fælles morgenmad. De rå pakhushokaler oser så meget af hjemlig hygge, at de godt 150 iværksættere, der til dagligt holder til i Opgang 19D i Njalsgade på Bryggen i København, gerne møder op til begge dele og mere til.

Lokalerne er delt op med flytbare, lyd-dæmpende skillevægge og fleksible glaspartier. Det kunne være et stort kontor-fællesskab. Men her bor 35 forskellige virksomheder, der alle har det til fælles, at deres forretning er forankret i teknologi, og at alle har ambitioner om at blive rigtig store – som i Unicorn-store. Unicorn (enhjørning, red.) er betegnelsen for teknologi-startups, der runder i mia. dollar i værdi.

Endnu har kun Unity Technology med dansk-islandske David Helgason i spidsen

opnået den ikoniske status, men selskaber som Tradeshift og Trustpilot, der også er startet i Danmark, er godt på vej. For ikke at tale om den næste bølge af danskstartede tech-selskaber med unicorn-potentiale som Falcon, Airhelp og flere, som meget vel kan være blandt de nuværende beboere i Founders House.

Rugekasse for fremtidens vækst

Velkommen til Danmarks rugekasse for de næste store tech-succeser. Her bor bl.a. Realm, der har skabt et stykke software, der i dag bruges af mere end en milliard brugere verden over, og som af flere beskrives som en potentiel kommende unicorn. Og Hufsy, der udgøres af fem ansatte og en nuttet hundehvalp, der er godt på vej med en såkaldt neobank, der både disrupter etablerede banker og revisionsfirmaer og bogholderisystemer målrettet mindre virksomheder. Se tekstboks. Og en række af de andre mere eller mindre kendte selskaber, der i dag har til huse i Founders House, i den omkringliggende Startup Village eller på anden vis knytter sig til den spirende tech-scene, der med navne som Unity Technology, Zendesk, Podio og Just Eat har sat Danmark på det globale tech-verdenskort.

Det siges, at det kræver 10.000 træningstimer at blive ekspert eller eliteidrætsudøver i verdensklasse. Samme ihærdighed gælder for tech-iværksættere med store vækstambitioner. Og når man nu skal arbejde så intenst for at få succes, så skal arbejdspladsen også være både hyggelig og hjemlig.

Det er den i kontor-fællesskabet Founders House, hvor røde lyskæder snor sig sirligt om de rå trappegelændere, ditto røde læder-sofaer, bløde lænestole iklædt langhårede lammeskind og tykke tæpper med kringlede, persiske mønstre. De hyggelige rammer invi-

terer og inspirerer til videndeling.

Ni ud af ti ting går galt, når man er iværksætter, og ingen i etableringsfasen har tid eller råd til at hyre folk til at løse de mange problemer eller vente på, at de selv finder frem til en løsning. Derfor skal det være pæret til at spørge andre til råds.

Det er filosofien bag Founders House og det omkringliggende Startup Village. Her er det på fem år lykkedes at skabe en dansk miniudgave af det amerikanske tech-hotspot Silicon Valley. Et intenst miljø, hvor enkeltmandsiværksættere bor side om side med et selskab som Vivino, der har 100 ansatte, og Autobutler, der har rundet 50 medarbejdere. Og hvor mentaliteten lugter af den verdensberømte amerikanske teknologidal: Hvis du deler dit problem eller fiasko, så kvitterer jeg med en god kontakt eller en introduktion til mit netværk. Det er karmaloven tilsat et stærkt forretningsgen.

“Det kræver rigtig mange arbejdstimer i et stærkt community at skabe den næste succes. Derfor gør vi meget for at skabe relationer mellem virksomhederne her – lige fra CEO-middage til faglige fællesskaber. Det er meget forretningsorienteret,” siger Tine Thygesen, der er medstifter og bestyrelsesmedlem i Founders House.

Kun de mest ambitiøse er velkomne

Hun etablerede Founders House, da hun selv var tech-iværksætter og kunne se et stort potentiale i at bo sammen med andre selskaber, hvis viden og netværk hun kunne drage nytte af.

“Jeg kunne aldrig have betalt mig fra den hjælp, jeg fik i netværk med andre startups,” fortæller hun.

Andre tech-selskaber kunne se de samme fordele, og Founders House blev født først med adresse i Gothersgade i indre by og si-

CAMILLA LEY VALENTIN
CCO og medstifter af Queue-it

“Vi skal gribe det an på vores egen måde. 2025-planen er slet ikke ambitiøs nok. Vi skal beslutte, hvor vi vil være frontløbere, og så gå all in. Tech-virksomheder er en anden type virksomhed, end man er vant til.”
“Vi kunne f.eks. gå efter at blive frontløbere på at tiltrække talent udefra. De globale talenter er ligeglade med, hvor de bor, bare de har gode vilkår og har det godt, hvor de er.”
“Der er ikke brug for en masse støtteordninger. Tværtimod er det tiltrængt med den bebudede oprydning. Det afgørende er, hvornår man gør noget, og hvor modig man er.”

KLAUS NYENGAARD, serieiværksætter, investor, formand og medstifter af GenieBelt, tidl. bl.a. Ceo i Just Eat

“Der er stor synergieffekt i, at danskere, der har skabt store virksomheder og har haft succes i udlandet, nu kommer hjem og sætter deres erfaringer og kapacitet i spil igen. Men det skal være attraktivt at gøre det. Lige nu er det stadig lettere og finansielt mere attraktivt at skabe nye store virksomheder i London.”
“Jeg mener, at det er muligt at skabe store digitale virksomheder ud af Danmark. Men der er hård international konkurrence om talenterne.”

Det her er landsholdet. Vi tager kun dem ind, der vil nå længst. Når de først er inde, er der til gengæld ikke mange regler. Men denne form for iværksætteri er en elitedisciplin.

TINE THYGESEN
Medstifter og bestyrelsesmedlem i Founders House

den udvidet fire gange til det kontorfællesskab, der i dag har til huse på Islands Brygge. Nye beboere kommer kun ind efter en udvælgelsesproces, hvor de bliver nøje screenet og selekteret. Her er kun plads til dem med de største ambitioner og viljen til at forfølge dem.

“Det her er landsholdet. Vi tager kun dem ind, der vil nå længst. Når de først er inde, er der til gengæld ikke mange regler. Men denne form for iværksætteri er en elitedisciplin,” siger Tine Thygesen.

Pakhusene omkring Founders House rummer i alt 14.000 m². Der sidder tech-startups i halvdelen af dem, og flere kommer hele tiden til. Det innovative elitemiljø tiltrækker også etablerede virksomheder. Banker holder bestyrelsesmøder her. Virksomheder som Vestas og sågar taxi-disrupteren Uber har været forbi for at blive inspireret. Og så er der selvfølgelig investorerne fra ind- og udland, der kommer her for at følge deres investeringer tæt. Hurtig vækst kræver mange penge, og tech-startups vokser typisk for lånte penge.

“Det her er højteknologiske højvækst-

Verdens første mobile-first-bankløsning for virksomheder

Fra et hjørne i kontorfællesskabet i Founders House er fire tech-iværksættere og deres faste firmamaskot, puddelhvalpen Hugo, godt på vej med en disruptiv teknologiplatform, der både vil revolutionere den etablerede banksektor og revisionsbranchen. Selskabet har udviklet verdens første prototype, der via mobiltelefonen skal hjælpe mindre virksomheder til hurtigere at få ordnet den finansielle del af forretningen.

Det er en arbejdsopgave, der i dag er både tidskrævende og svær for mange mindre selskaber, og som tager fokus væk fra at drive og udvikle forretningen. Men med Hufsys system kan få klik på mobilen afløse lange aftener med sved på panden for virksomhedsejere, der skal have styr på økonomien.

Betaversionen er koblet op på en bank i Tyskland, og en række af kollegerne i Founders House og det omkringliggende Startup Village har testet systemet. Det er netop den type virksomheder, som Hufsys er sat i verden for at hjælpe.

“Vi vil ikke overflødigøre bankerne, men vi vil gøre det nemmere for de små selskaber at håndtere alt, der har med finanser at gøre,” siger Maria Flyvbjerg Bo, der er medstifter af Hufsys.

BRUGEREN I CENTRUM

Som ejer af en mindre virksomhed har hun selv oplevet, at det med økonomien var en udfordring, og at der var masser af dårlige oplevelser med at få de etablerede systemer til at fungere sammen. Hufsys er derfor først og fremmest designet til at give en let og overskuelig brugeroplevelse – på linje med det privatøkonomiske program Spiir, bare til virksomheder.

“Bankaktiviteter bliver helt simple i vores system, og ellers tidskrævende handlinger har vi reduceret til få klik på mobilen. Det går igen i hele vores tankegang og design af Hufsys – fra at åbne en ny bankkonto til betaling af regninger. Tid er en af de vigtigste ressourcer i små virksomheder,” siger Maria Flyvbjerg Bo.

Hufsys samarbejder i dag med programmører i Ukraine, men vil meget gerne have en eller flere programmører med på holdet i Danmark. Men de eftertragtede kvalifikationer udgør en knap ressource, og stort set alle selskaber i Founders House mangler kvalificerede folk.

“Vi har ikke råd til dyre headhuntere og karrierestande, og vi kan sjældent tilbyde samme løn som de store, etablerede virksomheder. Til gengæld kan vi tilbyde optio- nener, en helt anden form for arbejdsopgaver, fleksibilitet og ansvar, som man ikke får så mange andre steder. Og så får man som medarbejder i Hufsys muligheden for at være med til at skabe noget nyt, helt fra bunden,” siger Maria Flyvbjerg Bo.

Tine Thygesen, der er medstifter og bestyrelsesmedlem i Founders House, fortæller, at stort set alle i kontorfællesskabet lige nu mangler ansatte med særlige kompetencer, især programmører, og at det er en stopklods for at udnytte det vækstpotentiale og momentum, som den danske tech-startup-scene lige nu har.

“Selvfølgelig skal vi selv uddanne flere udviklere, men vi kan altså ikke vente i ti år. Alle siger, at det er adgang til kvalificeret arbejdskraft, der udgør den største udfordring, frem for f.eks. finansiering. De her specialiserede mennesker er altså velkomne mange steder i verden, så der skal noget særligt for at trække dem til Danmark,” siger hun.

virksomheder, der tager en tårnhøj risiko og hurtigt finder ud af, om det kan bære. Det her er ikke iværksættere, der venter ti år med det store gennembrud. Når det lykkes, skaber de masser af vækst og arbejds-

pladser,” siger Christoffer Malling, der er managing director for brancheorganisationen #CPHFTW, der fungerer som brancheorganisation for de københavnske og sydsvenske tech-startups •

KASPER HULTHIN
Serieiværksætter, medstifter af Peakon, tidl. medstifter af Podio

“Danmark er et billigt sted at starte tech-virksomhed. I forhold til San Francisco, London og New York, som er dem vi bør sammenligne os med, er arbejdskraft og leveomkostninger her tre gange billigere, samtidig med at det er et af verdens bedste samfund at bo i.”

“Som iværksætter-community har vi en opgave i at tiltrække de allerdygtigste folk til Danmark, så vi ikke er nødsaget til at flytte forretningen ud. Fra politisk side skal man sørge for, at vi ikke bliver begrænset i det, f.eks. i forhold til at få visum til nøglemedarbejdere udefra. Det har vi især i mindre selskaber desværre set flere eksempler på.”

ALEXANDER STIGSEN
Medstifter og CEO, Realm Inc.

“Den største mangel i Danmark er risikovillig kapital. De fleste investeringer er med livrem og seler, hvilket gør det meget tungt at rejse penge for virkelig nyskabende ideer. Vi har brug for investorer, som er villige til at investere i rigtig mange firmaer og med fuld accept af, at måske kun få procent bliver succesfulde.”

“Vores største svaghed er, at vi ikke har haft mange store succeser, så vi har ikke mange lokale forbilleder og heller ikke mange folk med erfaring i at skalere hurtigt voksende firmaer.”

